

ДІЛО

виходить щоденно передполуднем

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів Ринок ч. 10, II. пош. Контактний шлюб 143, 002 Адреса для телеграм: "Діло", Львів Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем Реклама не забирається</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА Місцеві: в рік: 450 коп. За границю: В Англію: 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 750 лір, Німеччині 750 марк, Швейцарії 3 шв. фр., Чехословаччині 30 ч.ж., Румунії 150 лей, Болгарії 750 лев., Аустрії 750 ш. — Зміна адреси 1 год.</p>	<p>В СПРАВАХ ОГолошень ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.</p>
--	--	--

РАДІОН сам пере!

Кожний повинен випробувати ідеальний самоперучний середник.
Прикмети: 1. Вистарчить замочити білія і варити його в „Радіоні“ через 30 хвилин.
2. Не треба терти руками і тому прання „Радіоном“ є найвигідніше.
3. „Радіон“ надале білію сніжну біліну.
4. „Радіон“ не нищить білія, бо біліть його при допомозі кисеня, який витворюється при варенні.

Не має хльорку ні інших шкідливих домішок.
20.000 золотих одержить цей, хто віднайде хльорку в Радіоні.

Виключні продуценти „Сатурнія“ С. А. Варшава.
Представник на Львів: І. Стромєнгер. Коллонтай 4.

Приїзд проф. Кемерера до Галичини.

Варшава, 11. серпня.
У п'ятницю виїздить до Львова проф. Кемерер, щоб завітати зі станом тамошнього промислу і щоб відвідати Боніслав.

Компетенція і склад правничої ради.

Варшава, 11. серпня 1926.
Правнича рада, щодо котрої утворення задала ухвала ради міністрів, матиме за завдання опініювати проекти законів і декретів. Головою правничої ради буде міністр справедливості, котрий визначить віспереза і предсідника комісії. Комісія шх буде 7, у кожній буде 4 радників і 1 еферент. Радники ділитимуться на дві категорії: постійних радників із іменування президента республіки і надзвичайних радників, покликаних до кожної спеціальної справи міністром справедливості споміж знавців опрацьовуваної ділової.

Контрольори бюджету при міністерствах. Справа нац. меншостей відложена.

Варшава, 11. серпня 1926.
Рада міністрів ухвалила утворити становища контролерів бюджету при кожному міністерстві. Уложив редакцію декрету про правничу раду, який повинен вийти на днях. Справа національних меншостей, котрі мали обговорювати, відложили до слідуючого засідання ради мін. На засіданні була жаря. Писуваний.

Організація міжнар. бригад в СРСР.

Москва, 11. серпня 1926.
Заступник народного комісара військових справ Унішліхт видав розпорядок про зорганізування 7, 8, 9, і 11-ої міжнародної бригади. До бригад цих мають приділяти Чехи, Мадяри і Німці, що є розсіяні по околицях червоної армії. Мають ужити при формуванні нових бригад також членів часточасо Гляного сніжжя, котрі рекрут-

уються з комуністично настроєних округів німецьких колоній на територіях СРСР. Керівником творених бригад має бути буш. полковник австро-угорської армії Коста. Бригади мають творити в скорому темпі. Пояснюють це недостатню довіру народнього комісаріату військових справ до вірності власних військ.

Димісія Каменева і

Відень, 11. серпня.
„Н. Фр. Пр.“ повідомляє з радянських кол, іачеб Каменева усунули з уряду; його місце має заняти Буколін, пристель Сталіна.

Розвід Зіновєвої.

Москва, 11. серпня 1926.
Жінка Зіновєва Лілія подала до політбюро лист, у котрім повідомляє, що розійшлася з чоловіком з причини різниці у поглядах на партійну тактику і завдання комуністичного діла.

Унішліхт насл. Межинського.

Москва, 11. серпня.
Наступ Унішліхта на Межинського на останнім засіданні політбюро, пояснюють бажанням Унішліхта обняти становище керівника ГПУ, на котре поважно висунули його кандидатуру. Вигляди Унішліхта доволі значні, бо він має приятельств між сталіністами. Колиж Сталін порозумівся би з опозицією, кандидатура анелюбленого опозицією Унішліхта перестала би бути актуальною.

Персія й СРСР.

Лондон, 11. серпня 1926.
Сензациєю лондонських політичних кол є вістка, що перський шах вислав свого міністра до СРСР, для заключення договору приязни.

Присуд за шпіонажу в користь Польщі.

Варшава, 11. серпня.
Агенція телеграфічна Експрес повідомила з Кайє, що з Уроостів покличався

процес проти 13-ти католицьких священників, обвинувачених за державну зраду і шпіонажу в користь Польщі. Головного обвинуваченого кс. Гажинського з судили на смерть, а дванадцять ксьондзів на хару кількарічної тяжкої в'язниці.

Криваві сутички в Берліні.

Берлін, 11. серпня 1926.
Ввечері пізнім вечером пройшло в нічний частині міста до кривавої сутички між комуністами і поліцією. З причини грізної постанови комуністів, поліція вжила зброї. Сутинки тривали дві години. Шлініч ходили по місті скарплени патрулі кінної і пішої поліції. Числа ранених досі не стверджено.

Соціалісти проти Еріо.

Париж, 11. серпня.
Виконуючий комітет соціалістичної федерації департаменту Родану прийняв резолюцію, в якій заявляє, що годі, щоб даліше Еріо оставля на становищі мера Ліону. Ізаявляють якнайскорше покликати на його місце соціаліста.

Заворушення на Креті.

Відень, 11. серпня 1926.
„Н. Фр. Пр.“ повідомляє з Атен, що на Креті відбулися заворушення. През. ради міністрів заявив, що ті чутки члості є правдиві. Підчас демонстрації тиотонних робітників в Атриніон (Ахрмани) робітники заатакували військо, обидали його камінням. По обох боках численні ранені.

Демарш у Софії.

Софія, 11. серпня 1926.
Доручено тут ноти урядів Югославії, Греції і Румунії.

Кулідж супроти подій в Мексикі.

Вашінгтон, 11. серпня 1926.
Згідно зі своїм рішенням не мішатися до церковного спору в Мексикі, президент Зв'язаних Держав Кулідж відмовився

Поєд в Мексикі.

Вашінгтон, 11. серпня 1926.
Архиепископ Вері виступив із номим предложенням у справі церковного конфлікту в Мексикі. Він предлагав, щоб президент Мексикі Калес відкликав розпорядок у справі церков аж до скликання конгресу. Конгрес цей, як сподіється архиепископ, ухвалить менше строгі приписи.

Сутинки в Кантоні.

Лондон, 11. серпня 1926.
„Таймс“ повідомляють із Гонконга, що не зажаючи на інтервенції поліції і війська аудичні сутички між ворожбми таборами робітників у Кантоні тривають даліше. За винятком двох урядових часописів, інші газети перестали виходити.

Напад на прем. Іраку.

Лондон, 11. серпня 1926.
Із Багдада повідомляють, що президент міністра Іраку напад на аудичні військ цивільний функціонер і поранення його бривою на лівій і раменях. Ниповняна арештували.

Біржа.

Гроші.
Курс ефективного долара обнився на 905 при слабій тенденції.

Зв'язки.

На біржі без трансакцій. Поза біржескромні обороти в хлібовім збіжжі по цінах дешо слабших з реченням закладування до трьох днів. Подача й даліше переважале попит. Тенденція знижкової адержується даліше. Настрий викидаючий. Овес галицький 2550—26.

ого побуту на селі; властиві їм багаті гіпоу при вул. Листопада 97, забрати кілька десятків залізних форм; на вул. Уній Лесбінської. Перарський та Осолівський 12, а також довозити футури та вбрання, а на Садівницькій 22, який несподівано зловив владу в північній везику стару криміну вівіску!

— Де ми живемо? Під цим заголовком подали ми вчора за "Газетою Поранною" ревізій з позначених позиційних грат догично замучення 30-літнього банкового урядовця Венклер у поліційних арештах. У нинішній числі "Газета Пор." продовжує ці ревізії та підтримує в повній основі обвинувачення в злочинній вбивстві невинного в'язня, арештованого за якусь дрібну провинку: вуличну суперечку. Лікарі ствердили, що асі следи на тілі померлого є насиченом катувальні і лягання, а що більше, що Венклер не був божевільним, лише зовсім нормальним. Прощу уявити собі, що діється в десятках жертв, яких смерть не приходиться на денне світло. Скільки разів казали ми на факти знущання над в'язнями в поліційних арештах і наші докази польська преса нехтувала!

— Черепаші вістки. У вчорашнім львівському "Дзвінику Людові" нахолодило на рік спізнено вістку про смерть Олександра Саліковського у Варшаві. Вона попала у відділ "Вечерини", який референт імовірно збирає виразки з усіх часописів і добуває їх в огірковий сезоні без огляду на час їх походження.

— Воронов і його противники. На останньому міжнародному конгресі фізіологів, що відбувся у Штокгольмі, привіло до дуже гострої суперечки при нагоді відкрити проф. Воронова з Парижа, про його дозиди над відмолодженням. Воронов пропонував фотографії з опрацьованої, яку переніла на саміші шимпанза, примітивізації її "оваріум" жінки. Він стверджує, що шимпанза-самичка повинна виродити людську сутність. Ці погляди сильно критичували англійський професор Карлстон і німецький Бідль, закликаючи Воронову, що користується старими фотографіями з переж 3-ох літ і не має нових. З 1160 осіб, Воронов оперував тільки 23 жінки, а бувши асистент Штайнаха, який дав йому аналогічні дослідження, що Воронов, ствердив, що до цього часу не вдалося прищипити органи одного звіринного роду іншому. Воронов заявив на це, що такі вірять у можливість народження людської дитини самичею шимпанза.

— На жертвеннику науки сказав своє життя — досвідно, не в переносім значінні — французький радіолог д-р Максим Менар, що помер цими днями в Парижі в 53 р. життя. Як 22-літній асистент славного професора Арсенаваля почав він досліджувати Рентгенівське проміння і був одним з перших, хто відкрив наслідки "х"-проміння на тліні та коірміні людського організму. Він шунав способу як паралізувати вплив цих проміння, які постійно нищать його самого. В останніх роках Менар відкрив цілий вплив ультрафіолетових проміння на артеросклероз та туберкульоз. В 1910 р. страив Менар один палець, а згодом від страивно рубуючого впливу "Х"-проміння дальші пазилі. Підчас війни вилічили він тисячі жовнівців. Два роки тому почалося у нього смертельне запалення обличчя; він терпів величезні муки і вносив їх з усміхом героїв, як Мушій Сцевола, знаючи свій кінець. Врешті страив вір. Аж до останньої хвилини повної руху свого організму не переривав праці над радієм, який мав принести спасіння тисячам людей шчою його власного життя.

— Все не вже було... Нова жіноча мода підстрижки, яка зробила стільки людей шастиними (фризери, підстрижувачі дам!) і стала причиною неодиної розпачливої трагедії, видається таким винаходом модерного духа, що має вже навіть своїх правдивих і фальшивих апостолів. А скільки осіб бунтується проти неї! Згадати хоча би англійську королівську родину і тих мужів, які не в силі платити надто часто фризера своїй жінці. Аж ось приходять звістки: у Палестині найшли сліди біблійної оселі з 1500 р. переж Хр. Найшли там майже на мільйон довгий мур з бронзової доби, вежу з вогнищем лариди, чудово мальовану посудину з каміної доби, золоті параменини, сто кістяків, а при цьому годову вавилонської богині неба, з зячською точністю такою самою як модерна жіноча підстрижка. Як сильне розчарування для тих, яким подобається тільки те, чого ще ніхто не робив раніше!

— Світова хроніка. Англійський уряд заперечує звістку про надення "тіла Кіченера. — Комета Фіндеса, яка вертається ще сім літ, є доступна для телескопів цього року. — На острові Корфу грецький уряд нічне вести касино до гри в рулетку, яка стане суперником Монте Карло. Перед війною замок Ахзіон, де було рулетка, був власністю цесаря Вільгельма. — У Бухаресті скінчилися міжнародні конгреси масонів. Кілька членів теперішнього польського уряду брали в цьому участь, отримавши інкогніто. — У Дорпаті разив практичні лінійні соціалістичний конгрес ворогів алкоголю. Соціалістичні протинальгоголеві союзи здиються в один секретаріат з осяком у Берліні. — Короліві Сіаму, що подорожує, підчас його неприємності вкрали в палаті дорожнїності на 30.000 фунтів літ. — В Афинах відкрили на старім лантарі статую з жіночою постатю, яка є копією твору Проксителя. — Один американський офіцер, що втратив на війні обі ноги, починає з Фіндальфії подорож навколо світа у візочку на колесах, в якому будуть його везти два здоровенні парубки, ним добре оплачені. Такою мандрівкою хоче цей інвалід трохи уприменити собі життя.

Всячина.

Сліди Норман в Аме нці. Норвежський професор Онсон, що від ряду літ займається вивченням слідів побуту Норман в Америці, заявляє, що йому вдалося відкрити таємне письмо на скалах біля Споке, в штеті Вашингтон. Це письмо вважали дотепер індіанським. Проф. Онсон є тої думки, що знаки є рунічними і містять опис відвіду Вікінгів, що був в Америці 1010 р. переж Р. Хр. Відвіду складався з 24 мужів, 7 жінок і одної дитини. Відбуваючи похід через ліси, спинялися і розкладали табор над річкою, де його назвали червоношкіри. Нормани умітали жінок на вершні скали, а самі розташувалися під скалою в долині. В боротьбі в часі нападу впадо 12 Вікінгів, а решта заховався в лісі. Жінки стали добічею індіанців за відомком одної, яка з дитиною на руках кинулася зі скали і розбилася. За деякий час 6 Норман вернуло в те місце. Вони похоронили тіла своїх товаришів і висіли в скалі напис. Могіла жертв збереглася по нинішній день. Американські археологи віднеслися скептично до відкриття проф. Онсона, хоч відділення Норманів одного місяця на американському березі в віддаленні 2000 миль від Споке вповні доказали.

† Посмертна згадка.

Іван Волянський, заслужений теробовельський декан, гр. к. парох Личкова в Тернопільщині, номер 1, серпня ц. р. в 99 р. життя і в 46 р. священства. Покійний родився в Яблоніві, кінчив гімназію в Тернополі, теологічні науки на університеті у Львові і у Відні. Душпастирював у Городку, Крилові, Настасові, Маріяхах, Луці і Яблоніві. Звідсіля в р. 1884 переселився до Злучених Держав. Півн. Америк, де як перший український священник обійня парохію в Шенандорі. Він дав почин усьому українському українському життю в Америці. Покійний не тільки осудив першу українську парохію, не тільки будувалася перша українська церква, але й був редакто-

ром першої української газети "Америка", де одночасно (за неможливості фонду) виконував обов'язки священника. Покійний спроваджував дальших священників і світських інтелігентів, щоб заклали школи в громадському праці. Відомий український діяч у Злуч. Держав д-р Воя Сіменович теж прийняв на його покликання, домігся для його ширшої спаробітності, а звідси привіз на порвалася між обома громадами до останніх днів Покійного. В Америці був о. Ів. Волянський до р. 1899. Вернувшись до краю, бо римські володарі недобрим оком гляділи на жонатого священника в Америці. Тут одержав парохію в Остріві теробовельського деканату. Його плака неможливо адала не дала йому спокійно дрімати на замітку. Спершу дав почин до оснування та сам веде "Руську Бібліотеку", що в 90-ти роках мала доволі гарний і повний збір усього українського письменства, описує касу. Покин і довгий час виконує обов'язки її директора. Описав повстає філія "Проксита" в Українському Педагог. Товаристві. Згодом став Покійний політичним організатором української націоністичної партії і з її рамені ставлять його діяч. хоч — на жалі — безслідно посольським кандидатом. Покійний був членом Повітової Ради в Теробовелі, теробовельським деканом аж до часу своїх переносів в тернопільський деканат. Не було ні одної церковної чи народної справи, в якій він не брав би провідної чи діяльної участі. В р. 1896 їде в рамені Красного Видулу wraz з д-ром Семірзким для розсліду еміграційних тернів до Бразилії і тут в Ріо де Жанейро трапить свою міру, нерозлучну подругу життя Павлину з Гакенбурга. Цю подорож описав пох. д-р. Любомир Рожанський в р. 1897 в "Ділі". Брав участь в паломництвах до Риму і до Єрусалиму. В р. 1918 їде він яко мисіонар до Хомишин і Білої Русі і тут ділає в Камени Коширській і Бересті литовським, де його страє розвал Австрії і повстання Української Держави. В р. 1919 мандує поневічню на інтер ування до Модліна, де сходить йому "на радість" три місяці. Покійний, людяно незвично до быстрого ума, глибоко освічений, дилігав в найширшому знанні цього слова (від східних мов: єврейської й арабської до англійської, французької і португальської), математик, вічно занятий логарифмами і тригонометрією, зивещ обряди, що у вісімдесяти роках усталим запам'ятовує напам'ять "Проксита", чоловік невисуної праці, не лаявся і найкращого труду. (Він майже власноручно перекопав недостатню дорогу в селі і зробив її вповні доброю, сам обсадив церков в Остріві деревами, сам шне для нього фелоні, опрацював і нині і н. н. Неуставлений борець за народні права, а одночасно незвичайно скромний, зустрічний, крайній безсербобриж, що — помімо задусясь плутичків до нього доларів — верну в р. 1899 майже без гроша до старого краю. Покійний був людяною, що в наших обставинах могла відіграти далеко визначнішу роль завдяки своїм спосібностям, трудолюбності і хуствальній чистоті характеру та відсутності розуміння його великої вартості і непереможні обставини змусили його покинути життя на скромній пості гр. кат. пароха в Дичові. Вікні Йому пам'ять!

ОПОВІСТКИ.

Український Наддніпрянський хор під управою Петра Сесенського у складі 83 осіб виступає: Субота 14. VIII. Густині. Медля 15. VIII. Копичинці. 193 4-2
Місто цаїтв на домовину бл. п. Юлії Гиневич зложив на "Рідну Школу" Вл. Гоца Теодор проф. в Перемишлі 15 зол.
Місто цаїтв на могилу свого мужа в селі Володимир зложив на "Рідну Школу" Вл. М. Федоровича з Трускавця 20 зол. Вл. Жертводавцем складає ширшу подяку Головна Управа "Рідної Школи". 221 1-1

ДРІБНІ ОГЛОШЕННЯ.

УЧЕНИКА на станцію прийму. О. Островська, Ляйж, Вірменська ч. 3 Н. 221 1-1
ХТО знає де проживає Лесь Бірляк, абсолютний прав родич з Сетина хай подасть вістку його виконуючому товаришеві д-рові Е. Макрому, лікареві в Лубешці, п. 105: 14 Перемишль. Занедавши часом просить передогувати на оголошення. 229 1-2

БОНІФІЄНТ гласає завіття у Львові та. Зголошення до "Діла" під "Колонією". 215 2-4

СЛЮСАР, що скінчив промислову школу і має доволі практику, зголошеннясь писемно — на разі без сидіти — до Танчаковського Йосифа, реж. пром. шкіл "Рідної Школи" у Львові, п. 105: 10. до дая 20. серпня 1926. 208 2-2

АБІТУРІЕНТ дуже радо прийняв посади кореспондента на шль рк на промисл. Зголошення до Адміністрації "Діла" під "Інструктор". 211 3-2

ВІДІЛ Українського Інституту для диячат в Перемишлі пошукує пані до заряду кухні в Інституті. Власні інформації подасть Управа Інституту, вул. Татинська ч. 4. М. Демчу, управа Інституту. 201 3-3

ВДОВА по надраднику прийме на мешкання в заремі учеників середніх шкіл по приступній шль. Зголошеннясь прийме до 26. серпня Стефанія Кордакська Савська, після 26. серпня Львів, вул. Чарнецького ч. 25 І. поверн. 206 3-1

ПРИЙМУ на станцію двоох учеників або двох учениць — окремий покій і освітально покій в науці. Власні відомості Орест Кисілевський, урядник залізнич. Станислав вул. Волянська ч. 4. 213 2-2

ПОТРІБНА на село жінка інтелігентна, середніх літ до заряду до дому, ведіння кухні і домашнього господарства у старого священника адіака. Зголошення до уряду парох. в Михалевичах п. Дрогоби. 210 2-3

ДЕРЖАВНИЙ УРЯДНИК, ІХ. степ. служб. літ 41; наявляє перекладу в матримоніальних ділах з панию або вдовою, до літ 35. — Зголошеннясь салта до 25. серпня 1926 р. Poste restante, Legitimasz itazdnicta N. 641. — Jan. 224 1-1

АБСОЛВЕНТ університету, спосібний, рутинований інструктор прийме ацію на селі на шль рік. За успіх рут. та поважні рекомендації. Зголошеннясь Повітовий Союз кооператив в Мельні для "Абсолютента". 226 1-1

ЛІТНИСЬКО, кліматично-ліжне Дора "Вілла Олена" покої з шль удержанням від 158 о 30 процент дешевіше. Заряд. 225 1-3

БОТРА молода інтелігентна паника наявляє перекладу з кандидатом шль і поможє через 1/2 року до укінчення студій в цілі матримоніальній. Посаг нивацій. Листи з фотографією салти на адресу: Damp Lgt. poste restante, Orgen Vozzeigen des 50-Markssteines A 84237d. 227 1-1

ПРИЙМУ дві панночки на станцію. Поміщення вигідне — харч здоровий. — Виспівського 34, партер на ліво. 223 1-1

ЕНЕРГІЧНОГО господаря до господарства і варення потрібна від 1. IX. 1926. Зголошеннясь з усіма салти на адресу: о. Юр. Бодлар — Яківаці, п. Журано. 219 1-2

Ширіть наш часопис!

ПІЛЬЗНЕНСЬКЕ ПИВО

Марки В. В.

вже надійшло

і продають його виключно фірми:

МАРІЯН КАФКА

вул. Краківська.

МУСЯЛОВИЧ і ЯНІК

вул. 3. Мая.

ВЛОДИСЛАВ МУСЯЛОВИЧ

вул. Академічна.

У повищих фірмах можна дістати все амениті пива з Львівських

218 Аки. Броварів. 1-1

Мушиш бути моєю!

сталою шкляною по випробуванню
і лави шкляного екстракту АГРУМІНА
(генеральне представництво на Польщу:
ТІТАНІ, Львів Різнницька 6.
1247а) 64-75

акти числа нашого розвитку, то ми маємо
і промисловість за останні два роки 60
пр. 40 пр. зросту. А який відсоток зросту
у сільськогосподарстві? Коли тов.
Камеєв наводив дані: „Навіть селянин
одержав на 2 з половиною мільярди тонарів
торгів, а тепер йому дають на 3.600.000
тис. карб.“, а питаю, по чому це цінах —
по роздрібності? А що значить роздрібність
для селянина? Хіба не невідомо, що
сін. т. Камеєв — як відношення між
роздрібною ціною селянина і ціною цінах,
по яких селянин одержує промислові
доброти? Хіба йому улагу не слід звернути
в цей бік? В чому тут справа? І тут
виступає на сцену програма Пятакова,
безглузда протирідницька, протирідницька
— за підписання відпускних цін. Це ліквідація
нашої боротьби за зменшення роздрібних
цін. Він цілком відкидає те, про що сам
раніше говорив, що ми в СРСР є
передовим соціалістичним відділом і повинні
різнитися до закордонних показників
цін, якості, то-що, і як нас битимуть. Тов.
Пятаков забув про те, забув про те не-
щастя, що супроводить наш розвиток,
про те нещастя, що в нас не впорядковано
справи зливання цін. Шкода, що тов.
Камеєв не розповів, чому в нас хліб
і, а експорту нема. Чому це так? Саме
тому, що в нас маємо високі ціни, — ось
чому! Його нема через те, що нема ніякого
інтересу вивозити його за кордон.
Чому Камеєв тут нам не розкаже і не
розкаже, які скажені, божественні накладні
виплати по наших заготовчих апаратах у
хлібозаготівлі. Чому він не розкаже нам,
про те, що ці ціни високі ціни визначають
не ті, що в нас велике нагромадження
в торгів, та промисловості, а тим,
що ми господарюємо як — найнегосподарніше.

Приклад з практики Пятакова. В нас,
як ви знаєте, складають 3-тиричні плани з
різних галузей народного господарства
і одним з них мени довелося ближче
познайомитися. Це план головної промисловості.
За цим планом припускалося, що ми
в виробничій ціні та галаші можемо
досіти певного рівня лише в 1930 році.
А через те, що потреба до цього часу
буде значно більша за технічні можливості
працевдатних заводів, нам слід будувати
в Ярославль нову фабрику, а на неї
треба витратити 42 мільони карб. Понад
два міль. карб. вже витрачено на заготовку
всіх матеріалів, то-що. Я кажу про ту
негосподарність, що за неї я відповідаю.
Ви сами помітилися, а я відповідаю і
за ІРНИ і за Вас і тому я не зрікався на-
ших помилок, тому визнаю, що те, чо-
го ми гадали досігти за 3-тиричний про-
грок, ми тепер вже досягли без будувати
 нової фабрики і ті поліпшення, що
можна зробити тепер, можуть причислятися
до величезного розвитку нашого вироб-
ництва в усіх напрямках. Я скажу й ще
одне: тому що Пятаков зазначив, що я
говорю про справу з його галузі, то я
скажу і про справу з моєї галузі, де я
безпосередній голова — про справу го-
лодометалю. В голодометалю цього року ми
витратили цілком даремно 45 мільонів кар-
бованців, як тепер виявляється, на різні
запаси, на різні запаси, невідомі
відомі програми. А коли ви розглянете цілий
наш апарат, коли ви розглянете цілу
нашу систему керування, коли ви розгля-
нете нашу нечувану бюрократизм, нашу
нечувану татуну зі всіма недогодами,
то від того всього мене жак аж бере. Я
не раз приходив до голови Ради Праці й
Оборони та до Радикалзму і говорив:
дайте мені одастку, або передайте мені
Наркомторг, або передайте мені з держ-
банку шось, або передайте мені і те і
інше, бо тут тільки різними недогань,
що не можна розв'язати якогось питання.
Так працювати не можна. Ми почали кам-
панію за зниження роздрібних цін.

(Докінчення буде)

Українці під румунським чоботом.

Задовольнення культ.-національних потреб меншостей в Румунії.

Міністерство культу і мистецтв
видало цікавий наказ щодо діяль-
ності й організації театрів націо-
нальних меншостей. Щоб організу-
вати якийсь не-румунський театр,
треба пройти суцільні египетські по-
вернення, а саме: 1. Директор трупи
має бути румунським горожанином.
2. Артисти мають бути також румун-
ськими горожанами, а їхні доку-
менти мають бути заявлені до міні-
стерства культу. 3. Артисти ма-
ють бути членами проф. організа-
ції, що має права юридичної осо-
би. 4. Весь репертуар на цілий рік
має бути заздалегідь затверджений
міністерством, при чому до репер-
туару неодмінно додається дві п'єси
з репертуару румунського нац. те-
атру. 5. Репертуар складається з

пес, що не можуть порушувати
громадянського ладу. 6. Коли ди-
ректор трупи в тексті п'єси або в
убраннях дозволить шось, що
можна буде арозуміти як образу
національного почуття, то його
позбавляється права на дальшу ді-
яльність. 7. Директор трупи з нац.
меншостей без жадних претенсій
обов'язується давати своє театраль-
не поміщення румунській трупі на
8 день що-місяця. 8. Директор трупи
нац. меншості вносить до міні-
стерства 100.000 лей як запоруку
виконання всіх наказів міністерства.
І ще деякі пункти, наводять які є
просто зайва річ. Чи потрібні ще
якісь коментарі, коли взяти на
увагу, що й без цього наказу нац.
меншості (Українці, трансильван-
ські Мадари, Молдаване тощо) ма-
ють таких і подібних розпоряджень
досить?

Також на Буковині „українська
революційна організація“.

За відомостями сигуранції в пів-
нічній Буковині викрито „величезну
босову українську організацію“. В
хаті інваліда Клейчука знайдено
українську друкарню, недозволену,
протиурядову літературу, прапори;
у селянина Авраїчука зброю, му-
ніцію, то-що.

Арештовано декілька десятків лю-
дей. Керівниками організації, що
за відомостями сигуранції мала сіг-
ку по всій Буковині, а також і по
Бесарабії, повідомлення називає у-
країнських інтелігентів. Щодня —
нові арешти і труси по квартирах,
особливо серед черновецьких Укра-
їнців.

З луцької тюрми.

Знов розпучливі голодівка полі-
тичних в'язнів.

Луцьк, 5. серпня 1926.

Одержую з луцької тюрми от-
се письмо:

Дня 5. серпня 1926 розпочали
майже всі політичні в'язні луцької
тюрми в числі біля 70 голодівку,
виставляючи слідуючі домагання:
1) звільнення хворих: Галі Штайн і
Віктора Крайца, 2) лікування для
інших хворих у міському шпиталі,
3) приладдя до писання в келії, 4)
розділення келій і ліжка в келії,
5) допущення всіх легальних газет
без своєвольного витинання цілих
статей, 6) поліпшення харчів і що-
денна контролі кухні діжурним від
політичних в'язнів, що в'язні одер-
жували все, що їм належить, 7)
пкінчення слідства й визначення
розправи в найкоротшому речинці,
8) усунення ставання „на бачнось“,
9) дозволання всім сидіти на про-
ході і ще кілька дрібних домагань.
До цього розпучливого кроку були
змушені політичні в'язні в Луцьку
поведінкою нового прокуратора.

Годиться додати, що на наших
очах копають хворих політичних
в'язнів, як Галину Штайн, хвору на
сухоту і серце, що кілька разів
змовіла на проході й в келії цілими
годинами лежала безпритомна і
доперва по довгих натираннях при-
ходила до притомності; Віктора
Крайца, сухотника в останній стадії,
який пліє кровю і — можна сказати
— має вже почислені години свого
життя. І хоч це ствердила лікарська
комісія, прокуратор, присланий тут
вже по „моральній синації“. Сколі-
мовський не хоче їх звільнити.
Хворих не лічуть зовсім, лишаючи
їх на повільне конання. Доведені
тою поведінкою прокуратора і лі-
каря до розпуки, політичні в'язні в
числі 6 розпочали дня 1. VIII. 1926
голодівку, не домагаючись для се-
бе вже нічого, тільки бажаючи шля-
хом голодівки прискорити повільну
смерть. Коли загаль політичних в'яз-
нів звивав прокуратора й пред-
ставив йому їх розпучливе положення
та домагався для себе людських
прав, якими користуються всі полі-
тичні в'язні навіть в тюрмах у са-
мій Польщі, пан прокуратор циніч-
но ухилився від сповнення всяких
домагань. З огляду на те єдиним
виходом з цього положення була
голодівка, цей крайній і одинокий

Відгуки дня.

Помилка чи привілей?!

„Крида нам!“ — думка клич по цілій
і шій землі, як довга вона і... шаслива.
Лукас не рік, не два, а цілі століття, і вже
перейшов у нашу епоху, як зразки тифу
чи холери, і зазав у нашій кость, як вост-
ний ревматизм. На протязі віків той клич
був одинокою нашою оборорою і одино-
кою реакцією на посторонні зації.

„Крида нам!“

Ще голосніше залунав він від часу, як
на західних наших землях виринули здо-
голови орли, уступаючи місце одного-
дковим.

З кожних уст, з кожних очей, з кожного
вуху українського пісся голосний і неатиш-
ний крик: „крида, крида нам!“

А вже найбільше анкрикали ті, яким
довелося гостювати в мурах державних
арештів, або бодай мати честь бути на
переслуханні в поліційних каземах.

Неймовірні історії ходили з уст до уст,
попадали в пресу, а навіть вибігали у ши-
рокий світ.

„Поліція катує! Поліція ажикає тортури!
Поліція амушує азіанці!“

Все це було страшно для нас, з ко-
промітуюче для держави і... мусіло бути
адементоване.

Польська преса станула як мур, як не-
парушка стіна в обороні загроженої слави
поліційної поліції. Пішли статті, статейки,
фейлетони проти наклепів на інституційну
порядку. Поет Макушинський виринував
на честь поліції такий вірш, що він зда-
ється ввійде колись у антологію поль-
ської поезії. Комісія Тутута, переглядаю-
чи поліційні арешти, не знайшла в них
нічого незгідного з духом конституції
і рішила справу на користь поліції.

Українці показались (як і досі!) значай-
ними каломітаторами і клеветниками. Вони
прислї і були здоволені, що так їм це
все легко вкритилося і ніхто не потягав
їх до відповідальності за образу честі
та доброго імені.

Я, особисто, здавна був тісі гадки, що
всі поголоски про знущання на поліції, не
видумка несправедливо недоволених.

Тому неміло був здивований, коли про-
читав у одній польській газеті переконую-

засіб боротьби політичного в'язня
за свої людські права.

Політичні в'язні тюрми в Луцьку.

Польська національна церква.

Приєднання о. А. Гушина і о. Ів. Пе-
трушки до православної церкви.

Недавно подали ми перші преси на
території сучасної Польщі умови об-
єднання польської національної церкви з
православною „автокефальною“ церквою.
Сьогодні хочемо познайомити шан. чита-
чів з актом приєднання о. А. Гушина і о.
Ів. Петрушки до православної церкви,
в якій польська національна церква зай-
має також автокефальне становище.

Акт приєднання відбувся в неділю, 8.
п. м. в митрополічному соборі у Варшаві
на Івразі з 10 год. ранку оба духовники
польської нац. церкви явилися в церкві на
вчорній літургії, яку відправляв горо-
денський єпископ Олексій і аанали місця за
архидієцькою катедрою. Після скінчення
часів оба священники стали перед кате-
дрою і доземно поклонились єпископові.
Олексій зачитав їх по польськи:

— Отче Андрію о. Іване, чи бажаєте
перейти з католицького косягола на лоно
православної церкви?

— Бажаємо — була відповідь.
— Чи вірите в Бога в Трійці Єдиного?
— Віримо.

Після того відчитано в польській мові
нікесько-пагродський символ віри, який
повторювали приєднанці. Після того о.
Гушин і о. Петрушка аложили присягу
послуху верхній владі прав церкви, ш-
дуючи хрест і святий.

Вкінці єп. Олексій звернувся до окру-
жаючого його прав. духовенства зі за-
питом:

— Чи о. Андрій і Іван достойні свя-
щенної гідності?

— Аксіос, аксіос, аксіос! — залунала
по грецьки трикратна відповідь.

Єпископ наві на приєднанців золоті
хрести і тим покінчилося свято приєднан-
ня. Оба духовні після того брали участь
враз з прав. духовенством у відправі ар-
хидієцької літургії.

Після літургії о. А. Гушин виголосив
промову, в якій підніс братню любов
прав. церкви, поклоняючись на візантійські
традиції Польщі та висловив надію, що
ввійде та хвала, коли панславистична іде-
я об'єднає Москалів і Польків.

Пам'ятаймо: Рідна Школа — це на-
родна фортеця, це неспаний заміст
в добі анхеліти!

Навіть мала дитина

знає, що найліпші
цукорки виробляє
УКРАЇНЬСЬКА ФАБРИКА

„ФОРТУНА НОВА“

Львів, Кордєцького 28.

чий заголовок: „Brodniowiecze witalno-
wane tortury w lwowskich arestach poli-
cyjnych“.

В першу мить здавалося мені, що це
наслідки негоди котрогося з редакції
з якимсь поліційним комісарем. Але чи-
таю: ні! Стоїть чорне на білім: Польща
так зблила якогось Романа Шинклера, що
він аж помер від того. Свиня викалака
тільки: 22 ребра зломані, розторощену
шоку і кілязняють рани та синці.

Я з дна не міг витягти. Неаже поль-
ська поліція такі бе, такі катує?!

Ні! я далі не вірю в те! Нехай собі
навіть польська преса пише про знущання,
мені здається, що не все тільки припадок,
або оточний обман лікарів.

З українських політичних процесів ви-
шло ясно, що всі саботажисти товкали
собого до муру, копали себе власними
ногами в жині, кусалися власними зубами
в плечі на те, щоб тільки наслідувати по-
ліційній побой. І тут могла зайти та сама
обставина. Людина, як відомо, має 24
ребра, то чому 22 не може собі поломити?
ти?.. А що до ран і синців, то я дуже
добре знаю, що заплі, замкнений у ко-
мірці, підслухуючи, сильно потовчиться, а
навіть забється на смерть.

Ніби то людина не підскачить так ви-
соко, як заявля?

Крик деяких польських газет уважаю
якимись особистими порухами, бо не-
лож во, щоб поліція від року так ос-
новно змінилася. А прейня тому рік ті
самі газети заперечували побой на поліції.
Хіба... що поліція бе тільки самих По-
ляків?..

Якщо так, то я перший раз підношу
крик: „Крида нам! З нами не поведеть-
ся, як з повноправними горожанами!“
Г. Сакрон Чика.

По широкому світі.

Югославійсько-болгарський
конфлікт не тільки не поладна-
н-й, а прибирає затьяжну форму.
Македонські ватаги погрожують
повстанням проти кожного уряду,
що схоче порушити їх свободу.
Болгарська влада відкрила великий
план терористичних замахів у Фи-
липополі.

У Сирії, як упевняють Араби,
Французи знову зазнали великих
врат.

Константинопіль, по рішенні
турецького уряду, має стати віль-
ною транзитовою пристанню.

Англійський прем'єр Болдуін
забудував: хоча лікарі радять йому
виїхати до Швейцарії, він жеде на
полагоді страйку вуглекопів.

Пресовий панцюг.

На побільшення обсягу „Свободи“
ажили далі:

166. о. Михайло Мрозовський,
Заліська Воля поє. Радимно — 10 зол.

167. Омелья Гордінський, Бого-
родчанка — 5 зол. і киче: д-ра Федун
і Панаса у Золочеві та о. Волод. Гордін-
ського в Червезині.

168. Смицко Степан, Карів —
10 зол.

169. Відинський Іван, Пчани а
Жидачів — 5 зол.

НОВИНКИ.

— Буденна львівська хроніка.
Львівські різники страйкуючи про-
довжують лічення львівських гро-
мадян вегетеріанством. — На вуз.
Крашєвського 23, найшли підпоне-
не двотижневє немовля з повідом-
ленням, що його мати не має за-
собів на його прожиток. — Зло-
дії та вломники відвідують самот-
ні крамничі та поміщальні і за-
бирають на сповни усе, що тільки
можна винести: суц. рад. Львівсь-
кові при вуз. Олександрівській 17, ви-
порожнили зруч. до чиста підвал

